REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana

T: 01 369 59 00
F: 01 369 59 01
E: gp.mk@gov.si
www.mk.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Podpisnik:Anton Peršak
Izdajatelj:sigov-ca
Številka certifikata:ac 97 d3 e6
Potek veljavnosti:28.10.2019
Čas podpisa:14:36, 16.01.2017
Ref. št. dokumenta:001-80/2016/4

Državni zbor Republike Slovenije
dr. Milan Brglez, predsednik

Šubičeva 4
1000 Ljubljana

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejetc:	17-01-2017
Šifra:	020-07/16-1748/3
Povezava:	612-04/16-10
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratica:	

Številka: 001-80/2016/4
Datum: 12. 1. 2017

Zadeva: **Odgovor na pisno poslansko vprašanje dr. Anžeta Logarja v zvezi z nominacijo arhitekturnih del arhitekta Jožeta Plečnika za vpis na Unescov seznam svetovne dediščine**
Zveza: Vaš dopis št. 020-07/16-1748/2, z dne 20. 12. 2016

Spoštovani predsednik Državnega zbora RS dr. Milan Brglez,

Poslanec Državnega zbora RS, dr. Anže Logar je na ministra za kulturo naslovil poslansko vprašanje v zvezi z nominacijo arhitekturnih del arhitekta Jožeta Plečnika za vpis na Unescov seznam svetovne dediščine. Minister Anton Peršak podaja v nadaljevanju svoj odgovor.

»Spoštovani gospod poslanec dr. Anže Logar,

Zahvaljujemo se vam za vašo skrb za slovensko kulturno dediščino, posebej za izjemno arhitekturo arhitekta Jožeta Plečnika.

Že pred letom dni je strokovnjakom Slovenije in Češke uspelo na Poskusni seznam svetovne dediščine UNESCO vpisati tudi predlog stavbnih in urbanističnih del arhitekta Jožeta Plečnika z naslovom Brezčasna humanistična arhitektura Jožeta Plečnika v Ljubljani in Pragi. Vpis na tako imenovani poskusni seznam je nujni formalni predpogoj, ki ga mora država predlagateljica storiti pred oddajo nominacije za vpis na Seznam svetovne dediščine. Znotraj ozko določenega izbora arhitektovih del v Ljubljani so tudi nabrežja Ljubljanice z mostovi, ki so delo Jožeta Plečnika, Plečnikove pokrite tržnice in Zapornice na Ljubljanici.

Vse te objekte in njihovo neposredno okolico je Vlada Republike Slovenije leta 2009 razglasila za spomenike državnega pomena (Odlok o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena, Uradni list RS, št. 51/09, 88/14 in 19/16).

Med javno razpravo ob pripravi odloka je bilo prav za Plečnikove pokrite tržnice na predlog urbanista, arhitekta Mihe Jazbinška, razširjeno vplivno območje tega spomenika.

Tržnice so zavarovane v posebnem, 20. členu, cit.:
(1) Za kulturni spomenik državnega pomena se razglasi enota Ljubljana – Plečnikove tržnice (EŠD 8822).
(2) Enota iz prejšnjega odstavka je kulturni spomenik z umetnostnimi, arhitekturnimi, etnološkimi in naselbinskimi vrednotami.
*(3) Spomenik obsega parcelo št. *366, k. o. Ljubljana mesto.*
(4) Vplivno območje spomenika obsega parcelo št. 153/34, k. o. Ljubljana mesto.
(7) Za spomenik veljajo varstveni režimi iz prvega, tretjega, petega in sedmega odstavka 56. člena tega odloka. Dopustna je novogradnja moderne brvi za pešce, ki povezuje Petkovškovo nabrežje s tržnicami na lokaciji, ki jo je določil Plečnik. V oblikah in materialih se ta podredi obstoječim Plečnikovim tržnicam ter pogledom na Zmajski most in Tromostovje.
(8) Za vplivno območje spomenika velja varstveni režim iz devetega odstavka 56. člena tega odloka.

Za pokriti del tržnic s stebriščem, ki je bil prenovljen in statično saniran, niso predvideni nikakršni gradbeni posegi, še zlasti ne invazivni posegi, ki bi posegali v vrednote kulturnega spomenika. Za objekt Plečnikovih tržnic in pripadajoče vplivno območje prav tako niso predvideni izkopi. V bodoče pa bo nujna dodatna statična sanacija dela objekta, ki sega v samo strugo Ljubljanice vzdolž desnega brega.

Pristojna strokovna služba, Zavod za varstvo kulturne dediščine, organizacijska enota Ljubljana (ZVKDS OE Ljubljana), preverja obseg vplivnih območij za kulturne spomenike, ki so vpisani na Poskusni seznam. Potrebne popravke obstoječega vladnega odloka bo do konca januarja 2017 posredovala Ministrstvu za kulturo.

ZVKDS OE Ljubljana spremlja različne načrtovane projekte, zlasti v medijih predstavljene ideje prezentacij, gradenj in predvidenih arheoloških raziskav. Ministrstvo za kulturo do 5. januarja 2017 ni prejelo nobene uradne prošnje za dovoljenje za arheološke raziskave na Vodnikovem trgu, ki je samostojna enota kulturne dediščine in ni delo arhitekta Plečnika. Arheološko najdišče Vodnikov trg je posebej zaščiteno z občinskim odlokom iz leta 2013.

Po sprejemu in uveljavitvi odloka o zaščiti del Jožeta Plečnika v Ljubljani na državni ravni ni bilo nobenemu lastniku dopuščeno, da bi nestrokovno posegal v arhitekturo in širše ureditve Jožeta Plečnika. Posegi, s katerimi se sedaj postopoma prenavlja Plečnikove stvaritve, zadnji tak primer je v mednarodnem okolju in v stroki pohvaljena prenova Plečnikove hiše v Trnovem, pa potrjujejo usposobljenost strokovnjakov in vedno večjo osveščenost lastnikov.

Glede pomislekov o ravnanju lastnikov pojasnjujemo, da Zakon o varstvu kulturne dediščine zagotavlja, da se vsi posegi v kulturne spomenike izvajajo na osnovi kulturnovarstvenih soglasij, ki jih izdaja ZVKDS in lastnikom spomenikov preprečujejo posege v škodo kulturne dediščine. Za morebitne kršitve zakon opredeljuje ustrezne inšpekcijske ukrepe.

S spoštovanjem,

Anton Peršak
minister«